

Reus Gommaar
is boos

Reus Gommaar kijkt sip. ‘Wat ik zie is niet goed. Helemaal niet goed!’
Reus Gommaar is geen gewone reus. Hij is een reus van een windmolen.
Wel tachtig meter torent hij boven de aarde uit. Daardoor kan hij
heeeeel ver kijken. Helemaal tot in de huizen van de mensen.
En wat hij ziet vindt hij niet goed.

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Welke soorten molens ken je? ➤ kermismolen, watermolen, windmolen, ...
- Wie heeft er al eens een (wind)molen (van dichtbij) gezien? Wat zag je?
- Hoe werkt een molen? Waarom doet die dat?

‘Mensen verspillen toch o zo veel energie! Overal laten ze lichten branden. Televisies en computers staan zowat dag en nacht op. Hun huisjes zijn zo lek als een zeef. De warmte verdwijnt langs daken en ramen, spleten en kieren. Het lijkt wel alsof ze niet beseffen hoe hard ik werk om hen energie te geven!’

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Wat is energie? Waar komt die vandaan? ➤ de kleineren mogen hier gerust over fantaseren
- Wie verspilt er ook wel eens energie? (ik, (groot)ouders, ...)
- Hoe dan? (licht laten branden, computer laten opstaan, verwarmen met deur of raam open, ...)

TIPS

- Leg de link (of vertrek) met het eigen lichaam.
- Waar halen we de energie vandaan om te stappen, lopen, klauteren, spelen, ...?
- Wat gebeurt er als we niet of minder eten? ➤ Moe, geen fut, ziek, ...

Reus Gommaar gromt en zoeft. 'Dit kan zo niet langer! Het heeft geen zin dat ik de hele tijd energie maak als de mensen niet zuinig zijn. Mistral de Wind mag waaien zo hard hij wil, het haalt niets uit. Dit moet stoppen!'

Reus Gommaar heeft echter een probleem: zijn voeten staan helemaal vast in de grond. 'Grrr! Ik kan hier niet weg! Anders zou ik die mensen zelf een lesje leren.' Gommaar is duidelijk boos. Oei oei! Als dat maar goed afloopt!

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Wie is er ook al eens boos geweest? Waarom?
Hoe voelde dat voor jou? En voor de ander?

Reus Gommaar zwaait met zijn hoge wieken. ‘Hé! Hé daar! Zien jullie niet dat jullie ontzettend veel energie verspillen?! Met mijn hoge wieken vang ik veel wind en geef ik jullie energie, maar het lijkt wel alsof jullie niet weten hoe hard ik daar voor werk. Hé! Hé daar!’ Maar het lijkt wel alsof de mensen Reus Gommaar niet horen. Of willen ze gewoon niet naar hem luisteren?

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Waarom willen de mensen niet naar Gommaar luisteren, denk je?
 - Laat de kinderen hier gerust even over freewheelen. Confronteer hen eventueel (voorzichtig) met het eigen gedrag.

“Ik heb het gehad! Ik ben het beu! Weet je wat? Ik doe het niet langer! Ik stop ermee!”

En Reus Gommaar legt ‘poef!’ zomaar zijn wieken stil. Plots gaan alle lichten uit en valt de verwarming stil. Er komt geen sliertje rook meer uit de schoorsteen. In de huizen is het pikkedonker en berenkoud. Brrr!

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Hoe komt het dat de energie uitvalt als Reus Gommaar zijn wieken stillegt?
- Wat vind jij ervan dat Reus Gommaar zomaar stopt en de mensen zonder energie zet?
- Waarom vind je dat?
- Hoe geraakt elektriciteit/licht tot in onze klas? Huizen? Fabrieken?

Heel even is het stil. Het lijkt wel alsof niemand beseft wat er gebeurt.
Maar dan begint het kabaal. Uit de donkere huizen weerklinkt geroep en getier,
gehuil en geschreeuw. 'Wat is er aan de hand?' 'Doe dat licht terug aan!'
'Mama, het is hier koud!'

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Wie heeft er thuis al eens zonder elektriciteit/licht/verwarming gezeten?
- Hoe kwam dat? Duurde het lang? Hoe voelde dat voor jou?

TIP

Organiseer een Earth Hour in je klas/school (www.earthhour.org/belgium).

Een techniekster van de energienetwerpschappij wordt opgebeld.
Met een bestelwagen vol gereedschap komt ze aangereden.

Hannelore onderzoekt Reus Gommaar van top tot teen. Ze begrijpt er
niets van. 'Er is genoeg wind en toch draaien Reus Gommaar zijn wieken niet.
Zeer eigenaardig vind ik dat.'

Een klein meisje komt bij Hannelore staan. 'Ik weet wat er aan de hand is.
Reus Gommaar is het beu dat de mensen zoveel energie verspillen.
Daarom stopt hij ermee. Hij wil geen energie meer maken zolang
de mensen niet zuiniger zijn.'

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Wie heeft er al eens een techniekster (bv. voor de verwarming, elektriciteit, verlichting, ...) aan het werk gezien? Wat deed die juist?
- Wie maakt/repareert zelf ook graag dingen of helpt mama/papa/opa/oma/zus/broer daarbij? (bv. de fiets, met hout, de tuin, ...).
Waarom doe je dat (niet) graag?

Hannelore kleurt rood tot achter haar oren.
Want als ze echt eerlijk is moet ze toegeven dat ze ook
wel eens energie verspilt. Ze stond er gewoonweg niet bij stil dat
Reus Gommaar hard moet werken om energie tot in haar huisje te krijgen.
Dit moet dringend worden opgelost. 'Ik heb een idee!' zegt ze tegen het kleine meisje.

MOGELIJKE SLEUTELVRAGEN

- Kunnen/willen wij energie besparen (om Reus Gommaar te helpen)?
- Wat kunnen wij doen om geen energie (meer) te verspillen?
- Hoe pakken we dit het best aan? ➤ bv. via leerlingen/MOS-raad

TIP

Je kan er voor kiezen om het verhaaltje hier (of na plaat 10) te stoppen en de kinderen zelf een einde te laten verzinnen. Laat ze dan de illustratie die bij hun einde hoort op een muzisch-creatieve manier invullen.

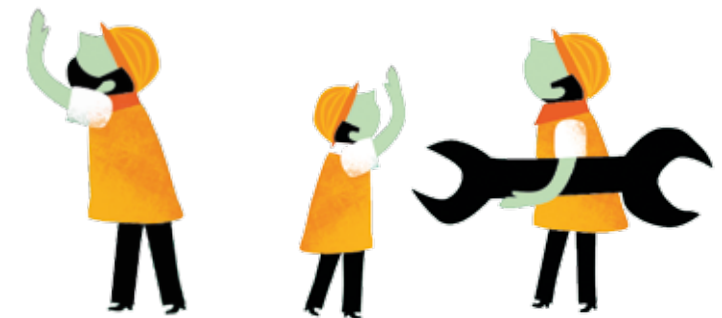

Hannelore roept de mensen samen. Ze zoeken ideeën en maken plannen.
Om minder tv te kijken en meer gezelschapsspelletjes te spelen (LEUK!!!),
hun huizen te isoleren en 's avonds een dikke trui aan te doen (lekker warm!).

Met een grote groep stappen ze naar Reus Gommaar. 'Reus! Reus Gommaar!',
roepen ze. 'We hebben een plan. Een plan om energie te besparen.
Maar dan hebben we jou nodig.'

Wil je alsjeblief terug je wieken laten draaien?'

Reus Gommaar luistert naar de mensen. Eigenlijk heeft hij wel een beetje medelijden met hen. Zo zonder energie zitten, dat is het ook niet. Dus zet hij langzaam zijn grote wieken in gang. En kijk, de lichten gaan aan, de verwarming springt op. Iedereen viert feest en is blij. En Reus Gommaar? Die doet lekker mee. Zijn wieken draaien en draaien dat het een lieve lust is.

Mogelijke STEM-activiteit:

1. Laat de kinderen zelf windmolens bedenken en, ontwerpen en maken. Je kan de kinderen laten blazen. Welke windmolen werkt het best? Waarom is dat?
2. Laat de kinderen energie/licht opwekken via de dynamo op een fiets ➤ trappen = brandende lamp. Hoe komt het dat de lamp brandt als we trappen? Waar komt de energie vandaan (benen)? Hoe wordt onze energie omgezet in licht (via dynamo)?
3. Leg de link tussen de benen/wind naar de fiets/molen, naar de dynamo (zowel in fiets als molen), naar elektriciteit.
4. UITDAGING: kunnen we met onze klas een windmolen bouwen die genoeg wind kan vangen om een fietsdynamo aan te drijven en een lamp(je) te doen branden?

TIP: Werk eventueel samen met de leerlingen van de derde graad.

Reus Gommaar is boos

DOELGROEP: 3de kleuters – 3de leerjaar

FIGURANTEN

- Reus Gommaar (hoge windmolen met gezicht. Kijkt boos/teleurgesteld)
- Huisjes in het landschap met veel brandende lichten, rook uit de schoorstenen, warmte die langs ramen en deuren ontsnapt.
- Hannelore, techniekster met overall en gereedschapskist
- Klein, slim meisje

DE SCHRIJVER: Herwig Kevelaerts

DE ILLUSTRATOR: Fatinha Ramos